

Pol ndê bapia namata-nga têtj Timoti Yom whê bapia dindec sa-nga

Timoti inj ngac gamej Galesia-nga, nanj ndê malachu Litra. Timoti damba inj ngac Grik-nga, ma dinda inj awê Israel-nga nanj kêj whinj Yisu (2 Tim 1:5). Têm daêsam Timoti kêsêlêj whinj Pol ma kôm gwelenj whinj inj (Rom 16:21, Apo 16-20). Tiñambu Timoti yob lau sêkêj whinj-nga yêc malac Epesas, ma Pol to bapia dindec têtj inj têtj ndoc dinaj. Inj kêkinj bapia dau têtj Timoti, magoc to yom daêsam nanj gic lau sêkêj whinj-nga honj jawae.

Pol kêj puc Timoti tu kêdôhônwaga tasanj-nga. Inj töt bu mboe nac oc sêkôm lau si sêkêj whinj tisac. Inj gêm la Timoti bu yob ndê lêtj ti sakinj napep bu lau sêkêj whinj-nga sêlic ma sêjkuc. Ma inj töt lêtj nayham-nayham nanj gic waê lau bata ti lau nanj sem akinj ti sêyob gôlôwac dabuj.

Pol gic hu ndê bapia têtj Timoti

¹ Aö Pol, Yisu Kilisi ndê †apospel, gato bapia dindec. Anötö nanj gêm yac si, lu Yisu Kilisi sic atu yom ma sênyalinj aö sa, dec gati aposel. Yisu dau, inj ti gêtj nayham honj nanj dakêj batanj, nanj nadau.

² Aö gato yom dindec têtj am Timoti, nanj aö galic am gitôm aö atungac ñandô, tu am nem kêj whinj-nga. Mwasinj ti tawalô ma yom malô

têñ am, akêñ Damañ Anötö lu yac neñ Pômdau Yisu Kilisi.

Yom pi kédôhônwaga tasan

³ Têñ ndoc aö gatêñ gameñ Masedonia-nga ga, nañ aö gateñ am bu gacgeñ mbo malac Epeças, bu kên yao lau nañ sêndôhôn yom tasan bu sêhu siñ.

⁴ Ma bu sôm têñ ñac bu sêhu miñ akwa ñambwa-ñambwa siñ, ma yom daêsam nañ êlêmê sêsôm pi apai ti punçaci si ñaê, nañ sêhu siñ bocdinañ. Yom kaiñ dinañ kôm lau atac lu-lu, ma sêhu lêñ ñayham sem akiñ Anötö ti sêkêñ whiñ iñ-nga siñ.

⁵ Aö gateñ am bu ndic yao lau dau bu sêhu si yom tasan hoñ siñ, tu bu lau sêkêñ whiñ-nga hoñ sêsap mêtê atac whiñ-nga dôñ. Mêtê dau datap sa yêc lau ti ñalôm ñawasi, nañ sêmbo ti atac pa su tu ñac si lêñ gitêñ-nga, ma sêkêñ whiñ ñañga.

⁶ Lau ñatô sêhu lêñ dau siñ su ma sêsap yom ñambwa-ñambwa dôñ.

⁷ Ñac atac whiñ bu sêndôhôn Anötö ndê yomsu têñ lau, ma sêkôm gêñ dau ti licwalô eñ sêmbo. Tigeñ ñac sêñyalê yom dau ñahu ñandô dom.

⁸ Yac bu neñ gauc sa pi Anötö ndê yomsu ñagwelen ti ñahu ñapep, dec oc dalic bu yomsu dau iñ gêñ ñayham.

⁹ Ma tañyalê bu yomsu nañ Anötö kên têñ Moses, nañ gic waê lau gitêñ dom. Magoc iñ ndê yomsu gic waê lau kaiñ bocdec. Lau wachuc dinda nañ sêtec bu sêsôc yomsu dau ñapu, lau nañ sêtec Anötö ti ndê gêñ dabuñ hoñ, ma sêsap

mêtê sac ti mêtê ñadômbwi dôñ. Ma lau nañ sic dindai ti dambai me lau ñatô ndu-nga.

¹⁰ Ma yomsu dau gic waê lau nañ sêkôm mêtê mockain-nga ti mêtê nañ so pwac nañ Anötö kêmatiñ tu awhê lu ñgac sênem dau-nga, ma lau nañ sêngaho lau ma sêkêñ têtñ lau ñatô semlhi ñac sêti lau akiñ ñambwa, lau tasan, ma lau nañ sêsôm yom tasan yêc lau sêmatôc yom-nga aṅgô-nga. Aêc! Anötö ndê yomsu gic waê lau bocke nañ sêkôm mêtê sac, nañ so yom pi lêtñ solop nañ yac tandôhôn.

¹¹ Ma lêtñ solop dau kékuc ñawaê ñayham nañ Anötö kêtñ sip aô aman bu wandôhôn têtñ lau. Ma ñawaê dau tôc in ndê waê ti ñaclai ma ñawasi asê têtñ yac.

Pol gêm danje Pômdau tu tawalô in-nga

¹² Aô wanem danje yac neñ Pômdau Yisu Kilisi, nañ kêtñ ñanṅa têtñ aô, bu in gêlic aô gitôm bu wakôm in ndê gwelen ñawaê ñayham-nga, dec kêyalin aô sa bu wanem akiñ in.

¹³ Aô ñgac nañ muñ-nga gasôm yom sac sambuc pi Yisu ti ndê lau sêkêñ whin-nga, ma gakêñ kisa ñac ma gac lau ñatô. Magoc Yisu Kilisi gêlic bu aô neñ gauc sa dom, ma gakêñ whin in su dom, dec gakôm gêtñ dinañ, ma tu dinañ-nga dec in tawalô aô ma gêm aneñ ñalôm kwi.

¹⁴ Yac neñ Pômdau kêsalê aô ahuc ña in ndê mwasin, dec mêtê dakêñ whin-nga ti mêtê atac whin-nga nañ gic lau nañ sêkêñ whin Yisu Kilisi ñawaê, nañ in kêtñ têtñ aô.

¹⁵ Yom dec aö bu wasôm, in yom ñandô ma yom ñayham bu lau hoñ sêkôc sa ma sêkên whin. Ma yom dau bocdec, “Yisu Kilisi sip nom meñ bu nem lau nañ sêkôm mêtê sac, nañ si.” Yom dau gic waê aö dauñ solop, bu muñ-nga aö ñgac gakôm sac-nga gahôc gêlêc lau hoñ su.

¹⁶ Ma bocdinañ dec Yisu Kilisi tawalô aö ñgac sac dec, tu bu lau hoñ sêlic ñalên nañ in hê yom malô sa têt aö, ma kên ñasawa têt aö bu wanem neñ ñalôm kwi. Ma lau nañ bu sêkên whin in, ma sêtap señ sêndöc tali ñapañ-nga sa, nañ oc tôm bu sêtap in ndê tawalô sa, ñalên tigen tôm aö gatap sa.

¹⁷ Yac neñ Anötö in Kin atu nañ mbo titêm-titêm, ma oc pacndê dom. Ñamalac dañ sêlic in aᅅgô su dom, magoc in tigen in Anötö ñandô. Tu yom hoñ dinañ-nga dec tampiñ in, ma dapo in ndê waê sa, kwahic dec ma nditôm bêc hoñ. Yomandô!

Pol puc Timoti dôñ bu lhac ñaᅅga

¹⁸ Aneñ balê Timoti. Muñ-nga lau sêkên whin-nga ñatô sêlhac sêtôm propet ma sêhoc yom asê pi am. Kwahic dec aö bu wanem la am bu gauc nem lau dau si yom ñapañ, bu puc am dôñ bu lhac ñaᅅga, ma ndic siñ ñaᅅga tu Anötö ndê yom ñandô-nga.

¹⁹ Kôc nem kên whin dôñ, ma atac pa su tu am nem lêt nañ am sa mbo Anötö aᅅgô-nga. Lau ñatô sêtec yom ñandô, ma bocdinañ dec ñac si sêkên whin giᅅga su, gitôm wañ nañ gwêc gic popoc pi hoc gi.

²⁰ Gauc nem Himeneus lu Aleksanda, ngac lu nañ sêtec yom ñandô dec kamasuc inlu su sêsip Sadañ amba, tu bu sêñyalê si giso, ma sêsôm yom sac pi Anötö tiyham dom.

2

Nagôlin daten mbec-nga

¹ Gêñ ñamata-nga aö bu wateñ am bu êmgili lau sêkêñ whiñ-nga pi lêñ daten mbec-nga. Sôm têñ ñac bu sêteñ mbec tu lau hoñ-nga, ma sênem danje Anötö tu ñac-nga. Gêñ bocke nañ sêpônnda, nañ sêndac Anötö, ma sênem lau ñatô awha têñ in.

² Aö atac whiñ bu sêteñ mbec tu kiñ ma lau hoñ nañ sem gôlin yac-nga, bu sênem gôlin yac ñapep e dambo ti yom malô, ma datoc Anötö sa ti dasa neñ lêñ hoñ dabuñ eñ.

³ Mbec kainñ dinañ in gêñ ñayham, ma yac neñ Anötö nañ gêm yac si, nañ gêlic ñayham.

⁴ Bu Anötö tac whiñ bu lau hoñ sêñyalê yom ñandô pi Yisu, e sêkêñ whiñ ma sêtap Anötö ndê mwasiñ nem ñac si-nga sa.

⁵ Yac tanyalê bu Anötö tigenñ dê mbo, ma ngac nem silin-nga tigenñ mbo Anötö ma lau nom-nga ñalhu, in Yisu Kilisi dau.

⁶ In ngac nañ kên dau ma mbac ndu bu nemlhi lau hoñ si sac ñatôp, ma êñgapwêc ñac su yêc sakinñ mêtê sac-nga. Gêñ dau meñ sa tôm ñandoc nañ Anötö kêmatinñ tidôn muñ su, ma tôc Anötö ndê lêñ nem lau si-nga asê.

⁷ Ma in kêyalinñ aö sa gati in ndê ngac aheñ-nga ti in ndê aposel, bu wandôhôn yom ñandô

nañ yac lau dakêñ whiñ-nga hon dasap dôñ, nañ têtñ flau gameñ apa-nga. Aö gasôm yomandô, aö kasau dom.

⁸ Aö tac whiñ bu lau sêhôt amba sa ma sêten mbec tôm gameñ sambob. Magoc ñac sêyob dau bu sêsa si lêtñ dabuñ eñ. Asa nañ atac ñandê têtñ lau me sôm lau ñatô, nañ hôt amba sa ma ten mbec dom.

Lauwhê sêkêñ whiñ-nga si lêtñ

⁹ Aö tac whiñ bu lauwhê sêhêgo dau êñlêc tu ñakwê ñayham-ñayham bu sêsôt-nga dom. Whê ñac si gauc sa pi ñakwê ñaôli atu-tu ma gôlôn ñayham gitôm gol me kôm, ma pi mêtê sênem bocbiñ kêclaun-nga, bu gêtñ hon dinañ in gêtñ nambwa-nga yêc Anötö anğô-nga.

¹⁰ Awhê asa nañ sôm bu nem akiñ Anötö, nañ bu kôm mêtê ñayham, dec mêtê dau gitôm in ndê ñakwê ti gôlôn ñayham.

¹¹ Têtñ ndoc lau sêkac sa tu sêlic om-nga, nañ aö tac whiñ bu lauwhê sênem dau dôñ ma sêkêñ dañga Anötö ndê yom ñapep, ma sêsôt launğac ñapu.

¹² Aö atac whiñ bu lauwhê sênem dau dôñ, ma gakêñ yao bu ñac sêndôhôn me sênem gôlin launğac dom.

¹³ Bu Anötö kêmasañ Adam muñ, goc kêmasañ Ewa kêkuc in.

¹⁴ Ma Sadañ kêsau Adam muñ dom, in kêsau Ewa e in kêgili Anötö ndê yom ma kôm sac.

¹⁵ Magoc tiñambu awhê dañ kôt Anötö ndê †Ngac Nem Lau Si-nga, ma oc tôm bu lauwhê sêtap Anötö ndê mwasin nem ñac si-nga sa tu

ngac dinan-nga, ma tu ngac sêsap mêtê dakên whin-nga ti atac whin-nga dôñ, ma sem dabuñ dau ma sêsa si lên ti gauc ñayham eñ.

3

Yom pi gôlôwac dabuñ si ñagôlôn

¹ Yom dindec in yom ñandô. Asa nañ tac whin bu ti gôlôwac dabuñ si ñagôlôn,* nañ atac whin gwelen ñayham dan.

² Bocdinañ ngac nañ bu yob gôlôwac dabuñ, nañ yob dau ñapep, ma sa ndê lên gitên e lau dan gitôm dom bu sêpu in. In nem awê tigen, ma kôm gên hon ti gauc ñawa. Alic bu in ngac kain bocdec. In ngac kôc lau sa ti êmwasiñ ñac-nga, ma ngac ti gauc gitôm bu êndôhôn lau.

³ I ñ ngac nôm gên êñin in-nga dom, ma ngac tac ñandê-nga me ngac sôm lau-nga dom. In ngac malô ma in atac whin mone kêlêc dom.

⁴ Ngac nañ bu yob gôlôwac dabuñ, nañ yob dau ndê balêkoc ñapep e sêsôc in ñapu ma sêtoc in sa.

⁵ Ñamalac dan nañ tôm dom bu nem gôlin in dau ndê gôlôwac, nañ oc tôm dom bu nem gôlin Anôtô ndê gôlôwac bocdinañ.

⁶ Ma ngac nañ gêm dau kwi ma kên whin ñasawa apê eñ, nañ akên in yob gôlôwac dabuñ

---

* **3:1** Yêc 3:1-7 Pol to yom pi gôlôwac dabuñ si ñagôlôn. Yêc Yom Grik in to *episkopos*, nañ danem kwi bu 'ngac ñamata-nga' me 'hetman.' Lau ñatô sem kwi bu 'Bisop.' Bocdinañ Pol ndê yom hêganôn gôlôwac dabuñ si ñagôlôn hon gitôm Bisop me Siots Presiden me gêyobwaga.

dom. Bu mboe in̄ oc toc dau sa e Anötö kên̄ ñagêyô tên̄ in̄, gitôm in̄ kên̄ tên̄ Sadan̄.

⁷ Alic bu in̄ ñgac nan̄ gôlôwac dabun̄ ti lau nan̄ sêmbo gôlôwac ñalôm dom, nan̄ hon̄ sêlic in̄ ñayham. Ma bocdinan̄ gitôm dom bu lau dan̄ sêpu in̄, ma Sadan̄ oc tôm dom bu ku in̄ dulu.

⁸ Ma lau nan̄ bu sênem akin̄ gôlôwac dabun̄,[†] nan̄ bocdinan̄. Ñac lau nan̄ sêsa lên̄ gitên̄ en̄ ma tu dinan̄-nga lau hon̄ sêtoc ñac sa. Ñac lau tasan̄ dom, magoc sêsôm yom ñandô en̄. Ñac lau sênôm gên̄ êñin̄ ñac-nga dom, ma lau nan̄ sên̄salê lên̄ daêsam tu sêtap awa sa-nga dom.

⁹ Yom ñandô dakên̄ whin̄-nga nan̄ ñahu sip ñalôm gi, nan̄ sêsap dôñ ñan̄ga, ma sêsa lên̄ gitên̄ en̄ tu bu sêmbo Anötö an̄gô-nga ti atac pa su en̄.

¹⁰ Bocdinan̄ lau nan̄ mac bu akên̄ ñac tu sênem akin̄ gôlôwac dabun̄-nga, nan̄ an̄sahê ñac si lên̄ ti sakin̄ mun̄, ma lau nan̄ si giso mbasi, nan̄ goc sêkôc gwelen̄ dau.

¹¹ Yom kain̄ tigen̄ hêganôn̄ lau dau si lauwê. Ñac lauwê ti lên̄ solop nan̄ lau hon̄ sêtoc ñac sa. Ñac sêyob si whasun̄ bu sêsôm yom bambalin̄ pi lau ñatô dom, lauwê gauc ñawa, m a lauwê nan̄ lau hon̄ sêkên̄ whin̄ bu gên̄ bocke nan̄ sêkên̄ sip ñac amba, nan̄ ñac oc sêyob ñapep en̄.

¹² Ñgac bocke nan̄ bu nem akin̄ gôlôwac dabun̄, nan̄ nem awê tigen̄ ma nem gôlin̄ in̄ ndê

[†] **3:8** Yêc 3:8-13 Pol to yom pi lau bocke nan̄ bu sênem akin̄ gôlôwac dabun̄. Yêc Yom Grik in̄ to *diakonoî*, nan̄ danem kwi bu 'lau akin̄.' Bocdinan̄ yom dau gic waê lau nan̄ bu sênem akin̄ gôlôwac dabun̄, gitôm pasto (ngacsakin̄), ma lau bata (ol elda), ma dabun̄waga.

awhê ti balêkoc napep.

¹³ Lau nan sem akin napep, nan oc sêtap waê nayham sa, ma nac oc sêlhac nannga ma atac l u-lu dom tu nac si sêkên whin Yisu Kilisi-nga.

Pol whê ndê bapia nahu sa

¹⁴⁻¹⁵ Aö gakên batan bu nasawa sauñ aö oc watên am waloc. Magoc aö gakôc gauc gi lu gi lu, bu mboe gwelen dan oc hê aö dôn, ma bocdinañ dec gato bapia dindéc têt am. Ma gato yom hon dindéc bu wawhê am nem gauc sa pi lêt solop tu yac gôlôwac dabun tanhuc-nga. Bu yac datî Anötö Tali Nadau ndê gôlôwac dabun ma yac datôm alhö nannga bu tambalan in ndê yom nandô.

Yom tampin Kilisi-nga

¹⁶ Ma yac lau nan tam akin Anötö, nan dakên whin yom pi Kilisi, nan nahu atu ma sip nalôm gi. Yomandô! Bu yac dakên whin yom bocdec bu:

In sip nom men ti namalac.

Nalau Dabun whê in sa ma tôc asê bu in ngac gitên.

Ma anela sêlic in.

Lau sêhoc nawaê nayham asê pi in yêc nom nagamen hon.

Ma lau sêkên whin in yêc gamen sambob.

Ma Anötö kôc in sa, mbu têt in ndê gamen nawasi-nga gi.

4

Lau oc sêhu yom nandô sin

¹ Nalau Dabuŋ tôc asê yêc awê bu têtj têtj nambu-nga, lau ŋatô oc sêhu yom ŋandô dakêŋ whiŋ-nga siŋ. Ma ŋac oc sêŋkuc Sadaŋ ndê ŋalau sac ti ŋac si yom tasan.

² Lau tasan oc sêmen ma sêndôhôn yom tasan dau e sêtim lau ŋatô ma sêhu yom ŋandô siŋ. Lau tasan dinaŋ sêkôm gêŋ dau ti atac pa su, ŋahu bu Sadaŋ pôc ŋac si gauc ahuc e sêŋyalê si giso dom.

³ Ŋac sêkêŋ yao bu lauwhê ma ŋac sênem dau dom, ma sic yao ŋac bu sêneŋ gêŋ daneŋ-nga ŋatô dom. Magoc yac lau naŋ dakêŋ whiŋ ma taŋkuc yom ŋandô, naŋ taŋyalê bu Anötö kêŋ gêŋ daneŋ-nga dau bu yac daneŋ ti danem danŋe iŋ.

⁴ Bu gêŋ hoŋ naŋ Anötö kêŋ, naŋ gêŋ ŋayham ma bocdinaŋ datec dom. Dakôc sa ma danem danŋe iŋ.

⁵ Anötö ndê yom ma mbec naŋ datenŋ, naŋ gitôm bu kôm gêŋ hoŋ ti dabuŋ.

Pol gêm la Timoti

⁶ Am bu whê yom hoŋ dindec sa têtj am nem asidôwai sêkêŋ whiŋ-nga, dec am oc ti Yisu Kilisi ndê ŋac akiŋ-nga ŋayham. Tôm am kôm e meŋ têtj kwahic dec, sap yom ŋandô dakêŋ whiŋ-nga dôŋ, ma danam wambu yom ŋayham naŋ yac ac dulu têtj am, bu gêŋ dau oc puc am dôŋ bu lhac ŋanŋa tôm bêc hoŋ.

⁷ Ma miŋ ŋambwa naŋ lau andô naŋ sem gauc Anötö, naŋ sic dulu têtj lau wakuc, ma yom ŋasawa-nga hoŋ, naŋ am tec yêc-nga. Yob daôm

nem lêng napep, ma timêtê daôm tu bu ti Anötö ndê ngac gitên-nga.

⁸ Lau nañ sêtimêtê dau ñamlic tu sêtap licwalô sa tu gêñ nom-nga-nga, nañ oc nem ñac sa ñandô dom. Magoc yac bu datimêtê daun tu dasa Anötö ndê lêng gitên-nga, oc nem yac sa ñandô. Oc nem yac sa têng kwahic dec, ma têng tèm ñambu-nga bocdinañ.

⁹ Yom dec aö bu wasôm, in yom ñandô ma yom ñayham tu lau hoñ sêkôc sa ma sêkêñ whiñ-nga.

¹⁰ Anötö Tali Nâdau kêmasañ lêng bu nem lau hoñ si, ma lau nañ sêkêñ whiñ in, nañ sêtap lêng dau sa su. Bocdinañ yac dakêñ batan bu oc datap yom dau ña-ñandô sa, dec dalhac ñanga ti dakôm gwelen bu dapuc yom dau dôñ.

¹¹ Êmdôhôn yom hoñ dindec ma ndic atu lau bu sêsôc ñapu.

¹² Yob daôm bu kôm nem gêñ hoñ napep, ma lau dañ oc sêpu am bu am balê wakuc dom. Yob nem lêng mbo-nga, sôm yom ñayham en, sap mêtê atac whiñ lau ti kên whiñ-nga dôñ ñanga, ma sa nem lêng gitên bu tôc dôhôn ñayham têng lau sêkêñ whiñ-nga bu sêlic ma sênkuc.

¹³ Kên daôm sambuc bu nem akiñ Anötö e tôm aö wahôc asê am. Sam in ndê yom nañ sêto yêc, nañ asê têng lau, nem mêtê ñac, ma êmdôhôn ñac.

¹⁴ Muñ-nga, têng ndoc lau bata sêkêñ amba sac am, nañ ñac si dañ tisa gitôm propet, ma hoc yom asê pi mwasin nañ Nalau Dabuñ oc kên têng am, tu kôm Anötö ndê gwelen-nga. Kwahic dec

aö bu wapuc am döŋ bu kôm nem gwelen ɲapan ɲa mwasinɲ dinanɲ ɲa-ɲaclai.

¹⁵ Kôc aneɲ yom dindec sa ma kôm ɲandô sa. Kêɲ nem ɲalôm sambuc tu kôm Anötö ndê gwelen-ɲga, ma lau hoɲ oc sêlic am nem gwelen ɲa-ɲandô yêc awê.

¹⁶ Yob daôm nem lêɲ ti yom naɲ am kêdôhôn têtɲ lau, naɲ ɲapep. Sap lêɲ ɲayham ti yom ɲandô döŋ ma lhac ɲaɲga, ma am bu kôm bocdinaɲ, dec am oc tap Anötö ndê mwasinɲ nem am si-ɲga ɲa-ɲandô sa, ma lau naɲ sêkôc am nem yom sa, naɲ bocdinaɲ.

5

¹ Am bu nem la ɲamalac andô danɲ, naɲ goc sôm yom ɲaɲga têtɲ inɲ dom. Sôm yom tôm am bu sôm têtɲ am daôm damam. Ma nem la balêi wakuc tôm am bu kôm têtɲ am daôm nem asimi.

² Lic lauwhê atu-tu tôm am daôm dinam, ma bawhêi nditôm am lhômwêi, ma kôm mêtê ɲawasi eɲ têtɲ ɲac.

Yom pi lauwhê sawa

³ Lauwhê sawa naɲ si lau mba tu sênem ɲac sa-ɲga, naɲ toc ɲac sa ɲapep ma nem ɲac sa.

⁴ Magoc awhê sawa danɲ bu ndê balêkoc me punɲgaci ti puwêi sêmbo, goc gwelenɲ sênem inɲ sa-ɲga yêc ɲac amba. ɲalêɲ dinanɲ ɲac si lêɲ sênem akiɲ Anötö-ɲga oc nem ɲandô, ma sêô sakiɲ naɲ dinda ti dambai ma pui sêkôm têtɲ ɲac muɲ su. Ma lêɲ dinanɲ gic Anötö tandô ɲayham.

⁵ Magoc awhê sawa danɲ naɲ mbo tawasê ma pônɲa lau tu sênem inɲ sa-ɲga, naɲ oc teɲ mbec ôbwêc ma ac, ma takwê Anötö bu nem inɲ sa.

⁶ Awhê sawa naŋ êlêmê po dau sa ŋa gêŋ ŋayham-ŋayham nom-ŋga, naŋ gitôm awhê batê daŋ yêc Anötö aŋgô-ŋga.

⁷ Am whê yom dindec sa têtŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga hoŋ, bu sêsa si lêtŋ ŋapep e lau daŋ sêtôm dom bu sêŋgôliŋ yom pi ŋac.

⁸ Asa naŋ sôm bu iŋ kêtŋ whiŋ Yisu, magoc gêm dinda lu damba me iŋ dau ndê lau sa dom, naŋ tôc asê bu iŋ ndê kêtŋ whiŋ iŋ gêtŋ tasan, ma kôm mêtê sac sambuc hóc gêlêc lau naŋ sêkêŋ whiŋ dom, naŋ si mêtê sac su.

⁹ Mac bu akêtŋ awhê sawa daŋ ndê ŋaê sip lauwhê sawa si ŋadênaŋ,* goc gauc nem gêtŋ bocdec. Iŋ bu ndê yala hóc gêlêc 60 su, naŋ goc gitôm bu mac akêtŋ iŋ ndê ŋaê sip lauwhê sawa si ŋadênaŋ. Ma alic bu iŋ awhê naŋ sap iŋ nakweŋ dôŋ ŋapep têtŋ ndoc iŋ mbo tali.

¹⁰ Ma iŋ awhê naŋ lau hoŋ sêtoc iŋ sa bu iŋ awhê kôm mêtê ŋayham-ŋga. Iŋ yob ndê balêkoc ŋapep, iŋ awhê kôc lau sa ti êmwasiŋ ŋac-ŋga, ma iŋ gêm akiŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga, gitôm iŋ kêtŋwiniŋ dau ma kêtŋwasiŋ ŋac gahi. Ma iŋ awhê naŋ êlêmê gêm lau ti ŋawapac sa, ma kôm gwelenŋ ŋayham daêsam whiŋ bocdi-naŋ. Awhê sawa naŋ ndê lêtŋ ŋayham gitôm

---

* **5:9** Pol to yom pi lauwhê sawa si ŋadênaŋ, magoc iŋ tôc ŋadênaŋ dau ŋahu tiawê dom. Lau ŋatô gauc gêm bu ŋadênaŋ dau gic waê lauwhê sawa hoŋ naŋ gôlôwac dabuŋ Epesas-ŋga sêyob ti sem sa - alic ŋabatiŋ 16. Ma lau ŋatô gauc gêm bu lauwhê naŋ si ŋaê yêc ŋadênaŋ, naŋ sêkêŋ dau sambuc tu sênem akiŋ Yisu ma gôlôwac dabuŋ-ŋga (ŋabatiŋ 5, 10 ma 11).

dinaŋ, naŋ akêŋ iŋ ndê ŋaê sip lauwê sawa si ŋadênaŋ.

¹¹ Magoc lauwê wakuc naŋ sêti lauwê sawa, naŋ akêŋ ŋac si ŋaê sip ŋadênaŋ dom. Têŋ ŋamata-ŋga ŋac oc sêkêŋ si atac whiŋ ma sêmatinŋ pwac bu sênem akiŋ Kilisi, magoc mboe ŋasawa saunŋ ŋac oc ŋalôm pwê bu sênem ŋgac tiyham.

¹² Ŋac bu sêkôm bocdinaŋ, dec tôm ŋac sic si pwac dinaŋ popoc ma sêkôm giso atu.

¹³ Ma gêŋ ŋatô whiŋ. Lauwê sawa wakuc ŋatô sêsa lêŋ oyom-ŋga e tidôŋ ŋac. Ŋac atac whiŋ bu sêŋsêlêŋ sêlom-sêlom andu, ma sêsec gameŋ ti sêuŋ lau ŋatô si yom sa. Ŋac sêsom yom daêsam so yom ŋayham dasôm-ŋga.

¹⁴ Tu dinaŋ-ŋga dec aô êlêmê gakêŋ ŋagôlinŋ têŋ lauwê sawa wakuc bu sênem ŋgac tiyham, sêkôc balêkoc, ma sêyob si andu ti si lau. Ma bocdinaŋ oc nditôm dom bu yac neŋ ŋacyo danŋ sôm yom bu pu yac lau dakêŋ whiŋ-ŋga neŋ lêŋ.

¹⁵ Aô gasôm yom dinaŋ, ŋahu bu lauwê sawa ŋatô sêhu Anötö siŋ su, ma sêsa Sadaŋ ndê lêŋ.

¹⁶ Mac lauwê naŋ akêŋ whiŋ Yisu, naŋ aŋgô. Awhê sawa danŋ bu mbo mac nem toŋ, dec mac anem iŋ sa andic ŋawaê. Ma bocdinaŋ oc kêŋ ŋawapac têŋ gôlôwac dabuŋ dom, ma lauwê sawa naŋ sêpônda dau ŋandô, naŋ gôlôwac dau oc tôm bu sênem ŋac sa.

Yom pi lau bata

¹⁷ Lau bata naŋ sêkêŋ dau sambuc ma sem gôlinŋ gôlôwac dabuŋ ŋapep, naŋ datoc ŋac sa

ênlêc. Ma ñac nañ sem mêtê ti sêndôhôn lau, nañ yom dindêc hêganôn ñac solop.

¹⁸ Gauc nem Anötö ndê yom nañ sêto yêc bocdec bu:

Tên ndoc mac akên makao sêkôm gwelen bolom-nga, nañ asô ñac tôkwa ahuc dom. Sênen bolom ñatô ô ñac si gwelen. *[Diut 25:4]*

Ma yac neñ yom dan tiyham yêc bocdec, “Asa nañ bu kôm gwelen, nañ akên in ndê ñaôli tên in ñapep.”

¹⁹ Ñamalac tigen bu êngôlin yom pi ñgac bata dan, nañ am ngô in ndê yom dau dom. Magoc lu me tö bu sêpuc in ndê yom dau dôn, nañ goc êmatôc yom dau.

²⁰ Am bu tap sa bu yom ñandô, dec sôm ñgac bata dau yêc lau hon aᅅgô-nga, bu lau sêlic ma sêtôc dau.

Pol gêm la Timoti

²¹ Yêc Anötö lu Yisu Kilisi ma aᅅela nañ Anötö kêyalin ñac sa, nañ si aᅅgô-nga, nañ wasôm tên am bu êmkuc aneñ yom hon dindêc, ma kôm mêtê ñayham eñ tên lau hon. Lhac whin lau ton dan, ma lic ton dan sac dom.

²² Am bu êmyalin lau ñatô sa tu sêkôm gwelen-nga, dec êmsahê ñac si lên mun, ma kêñ amam sac ñac sep dom. Ma yob daôm bu sa nem lên ñawasi eñ. Ndic ahê lau nañ sêkôm mêtê sac, bu wêkain ñac si sac ñagêyô dom.

²³ Nôm bu ñambwa dom. Nôm wain ñagac tu am ñatac-nga. Ma oc nem am sa tu am nem gêm bac nañ kôm am ñapan-nga.

Mêê hoŋ naŋ lau sêkôm oc meŋ tiawê

²⁴ Lau ŋatô si mêê sac yêc awê, ma bocdinaŋ ŋac si yom pi undambê gi su, ma Anötö kêmasaŋ ŋagêyô su bu kêŋ têtŋ ŋac têtŋ têtŋ ŋambu-ŋga. Ma lau ŋatô si sac yêc siŋ dau têtŋ kwahic dec, magoc oc meŋ sa tiawê têtŋ têtŋ ŋambu-ŋga, ma sêtap si ŋagêyô sa.

²⁵ Ma ŋalêtŋ tigeŋ, lau gitêtŋ ŋatô si mêê ŋayham yêc awê. Ma mêê ŋayham naŋ kwahic dec yêc awê dom, naŋ oc tôm dom bu yêc siŋ dau ŋapaŋ. Oc sa meŋ tiawê.

6

Yom pi lau akiŋ ŋambwa

¹ Sôm têtŋ lau akiŋ ŋambwa naŋ sêkêtŋ whiŋ Yisu, bu sêsôc si ŋadaui ŋapu, ma sêtoc ŋac sa ŋapep. Ŋac bu sêkôm dom, goc lau naŋ sêlic, naŋ oc sêpu Anötö ndê ŋaê ti yom naŋ yac tandôhôn pi iŋ.

² Ma ŋgac akiŋ daŋ bu ndê ŋadau kêŋ whiŋ Yisu whiŋ, goc sôm têtŋ ŋgac akiŋ dau bu toc dau sa têtŋ iŋ ndê ŋadau bu iŋlu sêti asidôwa tu iŋlu si sêkêtŋ whiŋ-ŋga lec dom. Magoc iŋ nem akiŋ iŋ ndê ŋadau ŋapep eŋ, ŋahu bu iŋ ndê gwelenŋ oc nem ndê asidôwa kêŋ whiŋ-ŋga naŋ Anötö tac whiŋ, naŋ sa.

Puc pi lau naŋ sêndôhôn yom tasan

Êmdôhôn yom hoŋ dindêc têtŋ lau sêkêtŋ whiŋ-ŋga, ma êmgilí ŋac bu sêŋkuc ŋapep.

³ Ŋamalac daŋ bu êndôhôn yom naŋ so aneŋ yom naŋ gato sip bapia dindêc, me so yom ŋandô naŋ Pômdau Yisu Kilisi dau kêdôhôn, me so yom

nañ tandôhôn pi Anötö ndê lêt, nañ tôc asê bocdec bu.

⁴ Inj ngac toc dau sa-nga, ma kêyalê gêt danj napep dom. Inj tac whinj yom agwa-agwa nambwa, ma yom nañ kôm lau sêsenj dau. Tu yom kainj dinañ-nga dec lau sem lêmunj dau, sic dau, sêsôm yom sac-sac pi dau, ma sêkôc gauc sac pi si asidôwai.

⁵ Lau kainj dinañ si gauc kênsônj, ma sêsenj dau napanj. Yom nandô danj yêc ñac si ñalôm dom. Ñac gauc gêm bu lêt danem akinj Anötö-nga ti lêt sêtap awa sa-nga nambwa.

Yom pi lêt atac whinj mone-nga

⁶ Magoc yac bu danem akinj Anötö ma atac ñayham pi gêt bocke nañ inj bu kêñ têt yac, nañ gitôm datap awa nandô sa su.

⁷ Bu têt têt dinañi sêkôc yac, nañ dahôc asê amanj sawa, ma dambac ndu ti amanj sawa bocdinañ.

⁸ Magoc gêt danen-nga ti ñakwê bu yêc yac-nga, dec yac atac ñayham pi gêt dau.

⁹ Lau nañ atac whinj bu sêti lau ti lêtôm, nañ si atac whinj dinañ oc ti lêt Sadanj êntôm ñac-nga, ma ñac oc sêpenj ma sêsip inj ndê akô sêndi. Ñac oc tagatu gêt daêsam, ma sêsa lêt gauc mbasi-nga tu sêtap gêt dau sa-nga, e kôm ñac sêtisac ma sêninga.

¹⁰ Sac daêsam ñahu yêc lêt atac whinj mone-nga. Lau ñatô sêhu si sêkêt whinj sinj su, ñahu bu mêtê atac whinj mone-nga gêm ñac ahuc sambuc. Ma tu dinañ-nga dec ñawapac daêsam tap ñac sa.

Pol gic yomsu Timoti

¹¹ O Anötö ndê ngac, am ngô su nanj. Ndic ahê mêtê sac honj dinaj. Êmsahê njanja bu kôm mêtê gitêj ma sa Anötö ndê lêj enj. Sap nem kêj whinj ti mêtê atac whinj lau-nga dônj, puc daôm dônj bu kôm Anötö ndê gwelenj ma lic njakam sa dom, ma mbo ti nem lêj malô enj.

¹² Lhac njanja ma ndic sinj têj lêtôm honj nanj bu ku am nem kêj whinj dulu. Muñ-nga lê am hoc yom asê yêc lau daêsam anjô-nga bu am kêj whinj Yisu Kilisi. Gêj dau tôc asê bu am tap Anötö ndê galem ndöc tamli njapan-nga sa su. Bocdinaj sap galem dau ja-ñandô dônj njanja enj.

¹³ Yêc Yisu Kilisi, nanj sôm ndê yom asê solop têj Pontias Pailot, ma yêc Anötö nanj kêj gêj honj sêmbo tali, nanj anjô-nga, aô wandic atu am bocdec bu.

¹⁴ Yom honj nanj aô gac atu am, nanj êmkuc njapep, ma sa nem lêj solop ti dabuj enj, e yac neñ Pômdau Yisu Kilisi mbu meñ hóc asê,

¹⁵ têj ndoc nanj Anötö kêyalinj sa su.

Tampinj Anötö dandic njawaê. Inj tigenj inj gêj honj njadau. Inj kinj honj si Kinj, ma pômdau honj si Pômdau.

¹⁶ Inj mbo titêm-titêm ma oc pacndê dom. Inj ndöc ndê njawê atu njalôm, tôm dom bu njamalac danj tigasuc njawê dau me lic inj. Inj ndê waê njayham ti inj ndê njac lai atu oc yêc njapanj. Yomandô!

¹⁷ Sôm têj lau ti lêtôm bu sêtoc dau sa dom ma takwê njac si awa nom-nga bu nem njac sa lec dom. Bu awa inj gêj yêc njapanj-nga dom,

oc ninğa. Ndic atu ɲac bu takwê Anötö naɲ kêmwasinɲ yac ɲa gêɲ daêsam tu kôm yac atac ɲayham-ɲga.

¹⁸ Ma ndic atu ɲac bu sêkôm mêtê ɲayham eɲ têtɲ lau hoɲ, ma bu sêkêtɲ si awa ti wapa tu bu sênem lau ɲatô sa, ma sêmwasiɲ ɲac-ɲga.

¹⁹ Sêkôm bocdinaɲ dec ɲac oc sêpo si awa ɲandô sa yêc undambê tu têm ɲambu-ɲga-ɲga, naɲ ɲac oc sêtap lêtɲ ɲandô dandôc taɲli-ɲga sa.

²⁰ O Timoti. Gwelenɲ ti yom ɲandô hoɲ naɲ Anötö kêtɲ sip am amam, naɲ yob ɲapep eɲ. Ndic ahê lau naɲ sêsap yom ɲambwa-ɲambwa dôɲ, ma sêndôhônɲ yom naɲ so yom ɲandô. Lau dau gauc gêm bu ɲac sêtap gauc ɲandô sa, magoc mba.

²¹ Lau naɲ sêkêtɲ whinɲ yom tasanɲ dinaɲ, naɲ sêhu si sêkêtɲ whinɲ Yisu sinɲ su.

Anötö ndê mwasiɲ têtɲ mac.

Anötö ndê Yom Lêñsêm Wakuc
Bugawac: Anötö ndê Yom Lêñsêm Wakuc New
Testament

copyright © 2013 Lutheran Bible Translators Australia

Language: Bugawac

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

1dcc5a6c-3c1e-54e8-aa77-af18a3782048